

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerinti vételnek fel.

I. évfolyam, 8. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona; negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Barázdák

Debreczen, június 1.

Ugy látszik, hogy a kormány nem akar engedni. Az egyesült ellenzék elment az engedékenység legutolsó határáig. Igazán nevetségesen csekély engedményeket kérnek. De a kormány, úgy látszik, hogy még ezeket sem hajlandó teljesíteni. Nem és nem! Most már mi vagyunk a határon, csak hadd ülhöngjön továbbra is az erős kéz politikája. Még nem szenvedett eleget ez a szegény ország.

Szegény Magyarország, te őt sebből vérző szenvedő Krisztus, de hasonlatos a te sorsod az ő sorsához. Egyszerű jászolban születél, nem tudtak rójad sokéig, aztán egymagad váltottad meg az egész művelt világot az észiaivad hordák pusztításai elől. És jöttek az érulók, jöttek a Judások, akik 30 ezüst pénzért adtak el téged és adnak el ma is. Mikor lesz már vége a te szenvedéseidnek: szegény, elhagyott, keresztre feszített magyar nemzet?

Különös ez a május, a mi mostani májusunk. A buja magyar televény minden erejét éjdásokba neveli. Szinte kicsattan rét, erdő, mező az egészségtől. Az istenadta, szegény nép, amely egész éven a földet turja, reménységgel tekint fel az eget urához. Csak reménységgel, még most is reménységgel.

Mert a mi minden bizodalunk az eget Urának kegyelmé. Röghöz, az édes hazai anyföldhöz vagyunk mi kötve magyarok. Örülünk is neki, de féjdajommal is telik el egyuttal szíviünk. Akármilyen szépen is hangzik ez a szó, hogy: az isten éjdása, mégis csak a véjtelten vak szeszélyére vagyunk mi bizva. Nem tudjuk, hogy az isten éjdása mikor lesz istencapássá. Nem tudjuk most se. Oh, ha nem jennénk annyira ehhez az éjdott röghöz kötve, ha csak minden véroska határában egy-egy füstölő gyár kémény védene meg a véjtelten szerényi szeszélyétől. Vajjon mikor jön el ez az idő? Nem tudjuk. De reméljük, hogy el fog jönni...

A zentai csata.

Debreczen, június 1.

Nem most zajlott le, de azért aktuális a zentai csatáról foglalkozni. És ez az aktualitás csak nőni fog az idővel. Mi nekünk, akik a választások ideális tisztaságáért küzdünk: el kell mondanunk egyetmest arról a zentai választási csatáról, ahol Teleszky János, a kormány pénzügyminisztere bukkott el egy egyszerű — Justh-párti képviselőjével szemben.

A Justh-párti jelölt, Fernbach Károly kortes hadjéjára három hétig tartott. A hadjéjrat elején átadott Lovászy Ancor pártjének tizenkétezer koronát: zászlókra, nyomtatványokra, választási hirdetésekre, fuvarokra, egyéb szükséges személyi és dologi kiadásokra. Ebből a tizenkétezer koronából a választás napján hétezer korona még Lovászy Andor zsebében volt, tehát három hét alatt elment összesen ötezer korona. A választás napján Lovászy Andor a bugyellárisát ki sem nyitotta, és aznap se ételre, se italra, se semmiféle más dologra egy megváltó fillér nem sok: de annyi sem adatott ki, mindenféle kontót csak a választás utáni negyedik napon fizettetett ki, s mindezt a még meglévő hétezer korona bőven futotta. Az ideális választásnak annyira jellemző és kimgasló, majdnem hihetetlen példája ez, hogy szinte kortörténeti jelentősége van.

Epistola non erubescit: a papiros nem pirul el, s így akkor sem pirult el, amikor a mungópárt szegyenének lepezése okából világgá kürtölte, hogy a választást peticióval fogják megtámadni, mert a vesztegetésekre csak úgy repültek a Fernbach-szászok. Vilóban repültek, de a Teleszky-félék, s a választási hadjéjrat alatt Zentán minden csirkefogó százasként váltott a korcsmában. Arról nem is beszéljek, hogy a főispántól kezdve talán a legutolsó kisbíróig micsoda terror fejtetett ki a nép 48-as lelkeinek az átgurására és hogy például a választási hadjéjrat alatt annyi volt Zentán a finác, hogyha az ember az utcán kutyát akart ütni, hát akkor is finácot talált: mindez az istentelenség már megszokott dolga a magyarországi választásoknál. Érdekes volt itt a pénz,

a pénz! Hisz az ország pénzügyminisztere volt a kormányparti jelölt, s lázító dolog lett volna, ha még ennek se lett volna pénze.

Volt is, csak hogy még az ország pénzügyminisztere sem tud annyit adni, hogy a fő- és akortések zsebei megtömése után elegendő jusson a pjebsznek, a választó polgároknak. — Pedig ha úgy és aképpen cselekedtek volna, amint a választáson ottlévő Vojnics béró adta ki a ppancsot, hogy a szavazatokat ötszáz koronával kell kezdeni venni: ez a faharom mégis lökött volna Teleszky Lukót üggyén, mert akár inde, akár unda: ötszáz korona egy szegény embernek mégis csak nagy pénz. Amde a fő-kortések azt felelték a bárónak, hogy kapunk mi száz koronájával is annyit, amennyit akarnak. Nem kapnak és csak annyit kaptak, hogy elég tisztességgel megbukhattak. Mikor már az ügy veszendőben volt: éjtél után zéporosó módra szidia a báró a fő-kortéseket, hogy ők buktatták el Teleszkyt, mert nem hallgattak rá. Törődtek is ezek akkor már különben akár a báróval, akár Teleszkyvel, mert mikor másnap hármukat együtt látták menve, azt mondotta rájuk a zentai pjebános: becsülöm őket övvenezer koronára!

Zenta vajamikor, nem is olyan régen, még azokhoz a becsületes választókerületekhez tartozott, hogy ha amagtálcán vitték a polgároknak a lankót: hát akkor se fogadtak el, míg mai de is befészkezte magát a kormányoknak ha kell, bécsi pénzekkel, ha kell (Désy Zoltán adatai szerint) közpénzekkel manipuláló lélekkerítő munkája. Magyarország ezer éves történetében nincs annál gaszágosabb és gyaázatosabb munka, hogy a kormányok korrumpálták meg Magyarország népét úgy és aképpen, hogy a legtöbb kerületben a nép ma már csak pénzért szavaz. Ha valami, hát ez fogja elveszíteni Magyarországot, ha hamarosan a választások intézményes nem vezetjük a tiszta erkölcsök alap-tisztaságával az ország népét vissza-jára.

Előbb holdussá!

Nem is válságról van itt most már szó. Eddig kitartó, bámúlatos türelemmel várak a kereskedelmi, az ipari vállalatok, reménykedtek, hogy minden jóra fog fordulni. Mint a haladó beteg mellett a hozzátartozók, utolsó percig nem hitték, hogy bekövetkezik a katasztrófa. Pedig most már csak katasztrófaról beszélhetünk. Az egy évi aggonizálás megtermi a maga sírmas gyümölcseit, a magyarországi közgazdaság szomorú csődjét.

Ne legyünk optimisták. Nem javult a pénzügyi helyzet, sőt egyre sűrűbb és sűrűbb felhők tornyosulnak, egyre sötétebbek a kilátások, — egyre nagyobb veszedelmi fenyegeti Magyarország iparát és kereskedelmét Nagy fáradsággal összehozott életre való vállalatok, tekintélyes tőkével omlanak össze. Nagy a munkabér, nagy a kamat és nincs pénz! Lucifer játszik velünk ördögi játékokat és összedönti mindazt, amit évtizedek óta keserves verejtékekkel, izmáinkat megfeszítő és kimerítő lázas munkával alkotunk. Gyárakat, bankokat fuj el a luciferi szél... és nem jön a segítség! Ez tehát a vég kezdete, — itt már csak a katasztrófaról lehet szó!

Nagy ügy ez. Óriási nagy nemzet érdeke. És a parlamentben kisdéd játékokat, szembekötödsdi buvócskát játszadoznak, tréfálnak a magyar közvéleménnyel, bohóckodnak a magyar nép naiv elveivel, — talán nem is tudják, hogy mi, a nevésséges mucaaiak már ökölbe szorított kezekkel várjuk ennek a csuf gyermekjátéknak a végét, hogy testestől-és lelkestől meguntuk az alakoskodó semmittevést, a frázisokba fulladozó szemfényvesztést. Nekünk munka kell!

Verejtékezve fogjuk az eke szarvát, ehhezve turjuk a földet, keserves napi munkánk után még kenyérrel sem lakhatunk jól, — és ok ott fenn szembekötödsdi játszanak és még talán maguk között mulatnak is a mi balgaságunkon. Amít keresünk, azt Bécs nyeli el, nekünk a puha kenyérnek még a héja is alig jut, mi koldulunk és összegyűjtött alamizsnánkból kétféjű sas lakmároz. Vámpírmódra kiszívják a vérünket, elrabolják a fiainkat, még végül ki is kacagják a mi együgyűségünket és mi tehetetlenül nézzük mindezt.

Mikor csap már le kemény öklünk erre a hordára, mikor emeljük fel már büszkén a fejünket és mikor vesszük elő ércetollu ősi buzogányunkat, hogy bedöngessük vele a császárváros ódon kapuit?

WILHEIM EDE

légszesz és vízvezetési szerelő
DEBRECZEN

Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatokat. fűrdő-, closett-, csatornázás-, szivattyu-, világítási berendezéseket és javításokat.

Iroda és műhely: Hatvan-utca 4 sz. Mindennemű javítások szakszerűen és olcsón eszközöltetnek. Telefon 1069

Válságos idöket élünk! Eszünkbe jut a jó ósztörök politikája egyetlen mondatban kifejezve:
— Előbb koldussá tesszük Magyarországot!

Az árvíz veszedelmek réme

Debreczen, június 1.

Kedvet kapott a rombolásra a természet. Három folyó erejét a felhőszakadások megduzzasztották, szilái iramra uszították. Krassószörény megyében, amely — úgy látszik — minden esztendőben megkapja a maga katasztrófáját, két helyen is pusztított a fékezhetetlen folyamár. Lugos, a Temes, Resicabányát a Brezava döntötte el, ma még alig fölbecsülnető károkat okozva. Szolnok-Doboka vármegyében a Szamos és mellékvízei áradtak ki vészthozóan. A Maros vízmagassága több helyen kritikus pontot ért el, de — legutóbb eddig — nagyobb veszedelemmel nem fenyeget.

A természet csapásaival az ember nem lehet eléggé elővigyázó, elég alaposan védekező, de a most történt árvizek az ország egy komoly, hinyára, szervezetlenségére mutatnak rá. Az árvízveszedelem Magyarországon még nagyon feldozott és gondozatlan valami. A szegedi, világhírré jutott nagy árvíz nélkül talán a Tiszas e lenne ma még szabályozva. A Duna meg a Tisza szabályozottságán, partvédő művein túl, a többi folyók jobbára csak primitív, vagy kevéssé meg nem erősített gátak között mennek és tisztán csak az időjárás alakulásán, a sors rendelkezésén mulik, hogy a folyómenti lakosságra mikor szabadul a víz ostroma, amely kizavarja az embereket otthonukból, alamossa házaikat, sőt a városi kulturában is pusztítást okoz.

Az ilyen pusztításaikban újra meg újra ismétlődő katasztrófákat nem lehet azzal elintézni, hogy utánuk a társadalom gyűjtést indít a vízkárosultak javára, amelynek eredményéből az éhenhalástól megóvják a kiöntött embereket és egyik-másiknak segítséget adnak ahhoz, hogy összehorpadt viskója helyett újat építsen. Az állam hivatása se fejeződhetik be ott, hogy utászokat, meg egyéb katonákat ad a katasztrófák mellé, a kik tagadhatatlanul derék, dicseretes munkát végeznek. Az ilyen tömegszerencsétlenség után mindenütt fokozottabb, modern árvízvédelmi eszközökre, erősítésekre van szükség. — Igaz, hogy ezek hatalmas összeget kívánnak. De ez a kulturának el nem hallgatható követelménye a kultúra, amely az emberek egészségének, testi épségének és vagyonának minél tökéletesebb biztonságát és kényelmet igyekszik szerezni, a kellő fegyverzetel vegye föl a harcot ott, ahol egész falvak, városok élet- és vagyonbiztonságuk állnandó, szinte örökös fenyegető veszedelmét kell ártalmatlanná tenni.

A KOCSIHIÁNY és a sószállítás.

Debreczen, június 1.

A debreczeni üzletvezetőség utján megtudtuk, hogy a magyar királyi államvasutak gazdálkodási nyeri hivatalos értesítés szerint a kereskedelmiügyi miniszter az őszi tömegforgalom alkalmával beállható kocsihiány enyhítésére s illetve a sóhiánynak elejét vevendő, június 1-től augusztus 15-ig terjedő időben szállítandó s bementetetlenül, földadásra kerülő sóküldeményekre a magyar királyi államvasutak vonalait illetőleg a következő díj-kedvezményt engedélyezte:

a) kocsinkint és fuvarievelenkint legfizes mélt az V—b. kivételes díj-szabásnak tíz százalékkal rövidített díjtételeit,

b) kocsinkint és fuvarievelenkint legfizes mélt az a) alatti mérsékelt díjtételek alapján eredményező fuvar-díjból kocsihiányosítási jutalék feében kocsinkint három korona engedélyt.

Ezen intézkedésnek az a célzata, hogy az érdekeltség őszi sószükségletének ez évi augusztus 15-ig való elszállítására ösztönöztessek.

Nem jó a tüzzel játszani.

(Readőri riport három képben.)

Első kép

Meleg májusi este. A Csapó-kert egyik házában együtt a család és valaki: egy legény. A fiut N. Rezsőnek hívják és munkás. Szép szál legény. Udvarol. A leányt K. Veronának hívják és munkásnő. Jelen van a mama is. Vacsora után. A fiu szerelmes szavakat duruzsol Veron felébe, aki nagyon boldognak érzi magát. Hogyne, az asszonság gyönyörű állapotát festi a legény, akinek minden vágya az, hogy Veront meghódítsa. És Veron hódol. Jól esik neki az egész napi fárasztó munka után olyasmit hallani, hogy nemsokára eljön az idő, mikor szépen élhet. A mama diszkréten hallgat. Bensejében nagyon örül, hogy Veronnak ilyen derék férje lesz. Még sokáig beszélgetnek, majd a mama megértően el...

Második kép:

Veron és Rezső kettesben maradtak. Közlebb vonták egymáshoz a széket. Érezték egymás forró, perzselő lehelletét. Rezső odahajolt Veron kedves derekához és átölelte, átölelte nagy, heves és gyujtó szenvedéllyel. Veron hagyta. Majd önfelédten csókolózni kezdtek. Meleg volt. Kinyitották az ablakot. A hold sápadt sariója épen akkor fordult és bággyadt sugarai ráestek a szerelmesekre, akik nem törődve semmivel, folytatták ott, ahol megkezdtek. A helyzet egyre válságosabb kezdett lenni. Rezső, Veron felhevült. Kipirult ennek a két szép teremtnének az arca és érezték, hogy a nagy mindenség az összes sejtelmével semmi

ahoz az érzéshez képest, ami bennük tombol. Különös dolgok uszkáltak al evegőben és érezték, hogy keltenek egymásnak. És kelletiek. Nagyon, veszélyesen kelletiek.

Harmadik kép:

A megértő mama, amilyen diszkréten távozott, éppen olyan diszkréten jött. Rosszul tetten-e, nem-e, a felett nem mondunk véleményt, de annyi bizonyos, hogy szörnyű helyzet történt. Elégedjenek meg önmaguk oivasók annyival, hogy szörnyű volt a kép. Olyan kép volt ez, melyet leírni nem lehet. (A mama felkiáltott: — Jaj, a leányom!

Rezső, a gonosz, csintalan Rezső megijedt. Veron, a szegény megszegett Veron szintén. A mama ordított kezdett és szidta Rezsőt, aki, képzhetik, nagyon kelemenül érezte magát. Szeretett volna elsülyedni, de nem sikerült. A föld nem nyit meg alatta, azonban, mint nagy izgatóságában szétnevezett, látta, hogy az ablak nyitva van. Rezső egy merész ugrással az ablaknál termett és kiszökött rajta. Ugrás közben Rezső feldöntötte a mamát, aki komoly, de nem veszélyes sérülést szenvedett a homlokán. Veron, a szegény Veron ott maradt.

Befejezés:

A mama a bíróságnál feljelentette Rezsőt súlyos testi sértés büntetése és még egy másik bűncselekménynek elkövetéséért.

TANYAI TRAGÉDIA

Borzalmas véget ért asszony.

Gerstenmeier Pál csávolyi gazdát május 31-re 28 napi fegyvergyakorlatra hívták be a Szabadkán állományos 6. honvédegyezredhez. — Gerstenmeier elbucszott feleségétől és Szabadkára utazott, ahol szerdán délelőtt már vígan masirozott a kaszárnya udvarán. Azalatt, míg ő a vonaton utazott, odahaza a tanyáján borzalmas tragédia játszódott le. Felesége kedden este vízért ment a kúthoz. Mialatt a merítőrudát, végén a nehéz vödörrel fölfelé húzta, az ostorfát a gémmel összekötő lánccal elszakadt s a téglákból összerakott nehezékekkel együtt a fejére zuhant. Az asszony a súlyos ütéstől elkábult és belezuhan a kútba. Minthogy az egész tanyán senkisémi volt kivülről, belefűladt a vízbe.

Másnap hajnalban a szomszédságban lakó rokonság közül valaki átment a tanyára, hogy az asszonyt kéri a kúthoz. Munkájában segítségére legyen. A rokon az asszonyt seholsem találta, mire lármát csapott és a segítségére siető szomszédokkal keresni kezdték Gerstenmeierét, a kinek holttestét végre hosszas keresés után megtalálták a kútban. Az odahívott csendőrök kiemelték a holttestet és jelentést tettek a szabadkai kir. ügyésznek.

Gerstenmeier rokonai csütörtökön bementek Szabadkára és a gyakorlóterén találták a szerencsétlenül járt asszony férjét. Jelentkeztek a századparancsnoknál, aki, mikor megtudta a szerencsétlenségét, kiszólította a sorból Gerstenmeierét és kiadta neki a parancsot, hogy azonnal szereljen le és menjen haza, mert meghalt a felesége.

Kifosztották az utcán.

Egy részeg ember kalandja.

Debreczen, június 1.

Kovács Imre cipész iparos tegnap Kunszentmártonból Debreczenbe érkezett, hogy itt iparigazolványt váltson és iparát ezentul itt folytassa. — Kovács egyizben már lakott Debreczenben és így első dolga volt, hogy régi ismerős helyeit keresse fel. A viszontlátás öröme nagyot mutatott és bejárta az összes régi mulatóhelyeket. Hogy párhuzamos mulatsága mennyire kinyult, mutatja az a körülmény, hogy a derék mester május 29-től május 31-ig egyfolytában ki sem jőz az utcán. Tegnap éjjel azonban már annyira elnyomta az álom és kimerültség, hogy az utcán a gyalogjárdára feküdt és ott mély álomba merült. Az arra menők közül többen megpróbálták felkötteni, de a halotti mérevségű ember sem mire sem reagált.

HASZNÁLJON! Szaggatás, fejfájás, oldalmájtalas, hát- és derékfájdalmak ellen Dr. Borovszky-fele most már kellemes szagú

BOROLINT

Ára 80 fillér, próbatüveg 50 fillér. Mosakodásra: szépitő és a legjobb fertőtlenítő

Borolin-szappant.

Ára 30 és 80 fillér.

Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

Borolin-cukorkát.

Ára 20 és 40 fillér.

Kapható az ország nagyobb gyógytáraiban és drogériáiban.

Kapható városunkban a következő üzleteknél: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ** gyógyszerészeknél, **KÖZPONTI DROGÉRIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J.** kereskedő uraknál, — Érmihályfalván: **MÁTRAI ÁKOS** gyógyszerészárban. — Földesen: **WEISZ MIKSA** kereskedésében.

Viszontelárusítók kerestetnek! — Kérjen ingyen használati utasítást! Próbavüveg állatorvosoknak ingyen. **Központi Borolin-Főraktár Budapest, II. Margit-rakpart 45. szám.**

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi álász gysmorkajosoknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Kapható Debreczen és vidékén minden

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

gyógyészertárban és jobb fűszerüzletben.

Ezt a körülményt ismeretlen tettes arra használta fel, hogy kifosztotta a magával tehetetlen embert. — Lehuzta róla a kabátot, elvette tőle munkakönyvét, keresztlevelét és elhunyt felesége halálozási anyakönyvi kivonatát, ezenkívül a nagy lumpokból megmaradt 560 koronári készpénzét. A kifosztott ember, kabátjából felocsudva, ma reggel a rendőrségen panaszt tett ismeretlen tettes ellen.

szerencsétlenül járt lakosság érdekében. Eddig szüntelen minden mentési munkáját, mert a községet nem lehetett megközelíteni. Ma már az ár lefolytával bejutottak a katonák Csebzára és megkezdték a munkát. Gád és Rucina között a töltést átvágta a katonaság, mire az óriási víztömeg, a mely Csebza utcáit porította, a Temes alsó folyásába folyt. Tegnap reggel Schram őrnagy egy tíz csónakból álló osztaggal Macedóniába ment és 8 óráig tartó mentési munka után 550 embert mentett ki. A megmenekültek között volt egy 80 esztendőes házaspár is, a mely évek óta feküdt beteg a düledező házban, melyet az árvíz alámosott és lakatlanná lett. A házspárt kocsin vitték Gyúlvászra.

Nagy gondot okoz a menekülteknek elhelyezése és élelmezése. Csebzán vagy 1500 menekültet helyeztek el a szomszédos községekből. Ezek csak részben vannak hajlékban, igen sokan a pusztulófélen levő házakban húzzák meg magukat. A katonák saját élelmiszereiket adják a szerencsétlen, éhező népnek. Maguk beérnek a száraz kenyérről. A folytonos munka és nélkülözések annyira megviselték a katonaságot, hogy négy nap óta megszakítás nélkül dolgoznak, hogy már várják a visszahívó parancsot.

Az árvíz.

Terentál pusztulása.

A délvideki és erdélyi árvizekről kedvezőbb hírek érkezek. A víz apad, s most majd megkezdődhet a romok eltakarítása, s mi ennél is nehezebb lesz, az új élelmezés.

Tegnap reggel a torontálvármegyeyi Csebza községbe katonaság is érkezett a szorongatott lakosság segítségére.

A község védelme érdekében elrendelték a Lanka-Bird töltés átvágását, hogy igenformán a víz lefolyást találjon és Gíladót ezzel megmentsék a teljes pusztulástól. Ennek a rendelkezésnek ellene szegült Dolécz község jakossága, attól tartva, hogy őket önti el az ár. Éjjel tizenegy órakor két század katonaság ment Gíladót a töltés-átvágási munkálatok fogantatásának biztosítása céljából. Az átvágás az új folyamán meg is történt és így Gíladón és Csákon a veszély elmúlt. Az árvíz most a Lanka-Bird csatornán a töltések között simán folyik le.

Apadás a Délvidéken.

Míg az összes községekben apad az árvíz, addig Gíladón most fenyeget a legnagyobb veszély. A Lanka csatorna kiáradt és előntötte a község legnagyobb részét. A vasuti töltés és az, melyet a katonaság hordott össze, az éradást föltartóztatta. Ezért a Gíladón összpontosított katonaság átvágta a töltéseket, hogy a csatorna kiáradt vize a Temes folyóba folyhasson. Az utcákon összegyűlemlt éradás már lassankint apad, Temes befogadja a vizet s így nagy veszély nem fenyeget.

Csákováról jelentik: A község már csaknem teljesen rendbe jött, az ár elvonult, azonban ennél nagyobb gondot okoz a hatóságoknak az itt összesereglett óriási állatállomány élelmezése. Több, mint 2000 marha és más állat menekült ide.

A Maros áradása.

Makóról jelentik: a Maros folyó a legutóbbi eszések alkalmából igen erősen áradt és ma kilépett medréből. A víz teljesen ellepte a városnak a folyó mentén levő és Szugoly-nak nevezett részét. A várost magát nem fenyegeti veszedelem, bár a folyó áradása felső folyásában 40 centiméterrel magasabb az eddigi legnagyobb áradásnál.

A csebzei pusztulás.

Csebzáról jelentik: A katonaság 4 nap óta folyton dolgozik, fáradozik a

Hegedűs és családja Muhari földre teperte, fegyverétől megfosztotta, majd a juhakol föléhoz kötözte. Mikor belutottunk a rendőrségre, jelenteni az esetet.

Potyondy kapitány rögtön lóra ülés kivégatott a helyszínére. Muhari kapitány egy a juhakolhoz kötve találta, holtan, összetört tagokkal, bezuport koponyájával. A szerencsétlen rendőr

eszméletét veszítette és kihallgatni sem lehetett.

Potyondy a rendőrt azonnal be szállította a kórházba, ahol megállapították, hogy agyarázkódást szenvedett. Muhari jobban lett, eszméletét visszanyerte s elmondta, hogy Hegedűs, a fia és menyje orozva támadtak rá és vasvillával levertek. A három vadállatot a rendőrség letartoztatta.

A botrányok fürdője

Az „Uj Debreczen” teleplezésének eredménye kitisztították a Margit-fürdőt. — A rendőrség vizsgálata. — Uj rend a fürdőben.

Az «Uj Debreczen» közönségérti Uállásfoglalásának meg lett tehát az eredménye: kijelentjük azonban újra, hogy teleplezéseinket utolsó befűg fentartjuk. Annak természetesen csak örülnünk, ha a fürdő tulajdonosa belátja igazunkat és rendet akar teremteni a fürdőjében.

Nyíltterezések helyett

sokkal többet ér a fürdő bajainak orvoslása. A Margit-fürdő azonban szükségesnek látta, hogy a botrányok rendbehozása mellett egyik helyi lap mai számának nyílttéri rovatában a következőket nyilatkozza:

Nyílt-tér.

Az «Uj Debreczen» május 29. 1. számában a Margit-fürdőben állítólag uralkodó botrányos állapotokról egy hosszú közlemény jelent meg. E rosszakaratu híresztelésre a rendőrség a vizsgálatot elrendelte, amit dr. Ozory István rendőrkapitány ur és dr. Balkányi Ede orvos ur a mai napon fogantatosított.

Dr. Ozory István rendőrkapitány ur engedelméve az ő nyilatkozatát közöljük, mely szerint a fürdő minden osztályában a legnagyobb rendet találta.

Debreczen, 1912. május 30.

Margit-fürdő Intézet.

Hogy mennyire rosszakaratu volt a mi teleplezésünk, arra nagyon szívesen megtevelünk a bizonyítékok egész halmazzával a törvénszék előtt. Ez az eggedelű helyes út. Minden izetlen nyíltterezés helyett tessék elmentünk a törvényes eljárást megindítani. Mert amit irtunk, megirtunk. Egy szót sem vonunk vissza azokból az

adatokból, amelyek a Margit-fürdő botrányos állapotára vonatkoztak. Mit is irtunk mi az «Uj Debreczen»-be? Lelőzőjük újra szószerint:

Patkányok a Margitban.

Mi történt Ihsz Gizivel?

Ihsz Gizi színművésző a Bonbonniernek volt tagja. Egy szép napon kiment a Margit-fürdőbe. Meg akart fürdőzni. A nagy kedvűn lubicolt, amikor

egy patkány harapt meg hirtelen a karját.

A sérülés nem volt ugyan súlyos, de a seb nyoma még most is megvan a színésző karján. Ihsz Gizi városszerre elújságotta kalandját. Szám-talan embernek van róla tudomása Debreczenben.

De Ihsz Gizi kívül felsorolhatnánk még egy egész csomó előkelő embernek és asszonyoknak a nevét, kiknek patkányokkal volt kalndjuk a Margit-fürdőben.

Es tessék-e tudni, naggyérdemű publikum, hogy milyen éliat a patkány? A legundokabb, legundokabb helyeket keresi fel. Es csakis piszkos, utálatos helyeken tanyáz. Az undokság a patkány életfeliétele. Tessék most következtetéseket vonni le a Margit fürdőben urajkodó tisztaságról!

Bőrbetegséget szerzett a Margitban

Kertész Miklós debreczeni naggyereskedő is ajaposan megjárt a Margitban. Kiment és megfürdött a «fürdőviznek» keresztelt piszkos vízben és megtörtént a baj.

Vizsketni kezdett azonban az egész teste. Orvoshoz ment, aki megállapította, hogy Kertész Miklós veszedelmes bőrbetegséget szerzett a «tisztá» Margit «fürdőben», a mely Szikszay Gyula tulajdonos véleménye szerint kiállja a versenyt a legelőkelőbb budapesti fürdőkkel is.

RENDŐRVÉRT ISZOK!

Brutális tanyasiak.

Szegedi tudósítónk jelentése.

Borzalmas dolgot mivel a szegedi felsőtanyn egy elvetemült, a társadalmi renddel örökké hadilábon álló család.

A szegedi felsőközponti rendőrség Hegedűs István csöngeliei lakost több ízben tilos legeltetésen kapta, amiért fokozottabb mértékben figyeltek rá. — Tegnap azt jeleítették Potyondy Miklós kapitánynak, hogy Hegedűs ismét tilosban legelteti a birkáit. A kapitány Muhari János lovasrendőrt megbizta, hogy tartsa szemmel a Hegedűs-nyát Muhari két tanga igzzával ment a veszedelmes ember tanyájára, mert hirtűl vitték neki, hogy Hegedűs, aki nagyon haragudott a rendőrökre, többször kijelentette:

— Rendőrvért iszok nemsokára.

Muhari a gazdék t a tanga közelében elbujatta s eggedűl ment be a veszedelmes tanyára. Ami ezután történt, a két gazda így mondja el:

— Alighogy Muhari rendőr belépett a tanyára, iszonyu lárm, káromkodás támadt az udvaron s nemsokára Muhari jajkiáltásait hallottuk. Betekintettünk a kerítésen s láttuk, hogy

Tükörfényű galériáért

szállít
WACHA gőzmosó gyára
Simonffy-u. 55. Széchenyi-u. 6. Varga-u. 35. Verbőczy-u. 14.
TELEFON 839. — TELEFON 840.

Kertész Miklós debreczeni nagykereskedő veszedelmes fajtájú bőrbaját jelenleg Budapesten gyógygittatja.

Erkölcstelen merénylet a Margit-fürdőben.

Fehértői Juliánna Zöldfa-utca 14. szám ajatti lakosnő ellen Sz. I. csizmadia a Margit-fürdőben erkölcstelen merényletet akart elkövetni. De a nő ellentállott, mire a dörög lovag tettleg is inzultálta őt. Eddig szól a rendőrség szűkszavú jelentése a panaszos nő feljelentése nyomán.

De ugyan hány eset történik a Margit-fürdőben, amikor a nő nem áll ellent a «csésbitás»-nak és megtörténik az, aminek erkölcsös polgárok és polgárnők által látogatott tisztességes, rendes fürdőben nem volna szabad megtörténnie.

Ezek tények, ezeket nem lehet lenyiltterezni! Azt hisszük, hogy teljesen felesleges ilyen adatokkal lefegyverkezve a mai nyilttérre érdemben vélekedni. A mi célunk sokkal nagyobb és sokkal nemesebb, sem hogy holmi személyeskedő nyilttér elteríthetne utunkból.

Leleceztük a Margit-fürdő botrányait, — a fürdőtulajdonos nagyon okosan azon igyekezett, hogy gyorsan megszüntesse a fürdőjében uralkodó anomáliákat. Nagyon helyes, elvén érve a cél. Hogy mennyire humánusak vagyunk, azt legjobban bizonyítja az a tény, hogy a rendőri vizsgálat által felfedezett kisebb hibákat nem is hozzuk a közönség tudomására. Ilyen a mi eljárásunk.

Senki sem fog örülni annak jobban, ha tényleg rend lesz a Margit-fürdőben, mint mi. Hisz ez nagyon természetes. Mert ha megszűntek a Margit-fürdőben uralkodó botrányos állapottok, azt Debreczen közönsége egyedül az Új Debreczennek köszönheti.

Az «Új Debreczen»-nek a Margit-fürdőről közölt elepezésének meglett az eredménye. Napok óta egybebe em csináltak a Margit-fürdőben, mint tisztítottak, javítottak, megújították a fürdő felszerelését. Sokkal okosabb dolog ez a nyiltterezésnél, és így akartuk ezt mi is: Debreczen fürdőző közönségének az érdekében.

Akár mennyire «veszélyeztette» is lelepezésünk a Margit-fürdő tulajdonosának az «anyagi érdekeit», a legfontosabb cél el van érve: a Margit-fürdőben mindent megtettek a botrányos állapotok rendbehozására. És ez a fő, mert sajnos, Debreczen közönsége még ma rá van utalva a Margit-fürdőre.

A lefolytatott rendőri vizsgálat még így is sok kifogásolni valót talált a fürdőben, szigorúbb intézkedést azonban nem tett folyamatba, mert alapos rá a kilátás, hogy ezeket a hiányokat is orvosolni fogja a fürdőtulajdonosa.

HIREK.

Elmult a május

Vége a szép, a poétikus májusnak. Az orgonavirágos, fehér kápos szép napoknak, és lassanként közeledünk a tikkasztó kánikulához. Milyen mély volt ez! Az egész világon kihalt minden hangulat, — még ez a hónap is elvesztette szépségét. Urjatos, csunya volt, akárcsak egy kikapós asszony, kárca csak egy házsártos vén kisasszony, — még az illatos pünkösdi rózsák sem nyíllottak ki. A gazdák átkozták türelmetlen szeszélyeit, — esőve, őszes széllel, szüreti időhöz hasonlatos habaricávál kedveskedett, de virágok alig virítottak. Fukar kezű, fősvény egy május volt ez!

Ma átjépünk június havába. Lehet, hogy ez a hónap pótolni fogja eődje utálatos szeszélyeit, helyre hozza a gazdák kárát, elkövetett nagy hibákat, — és talán még felragyogtatja gazdálkodó embereinek szeméit. Itt volna az ideje. Június még bő aratást, gazdag termést, dus esztendőt hozhat. Csak jégalább aztán június viselne jól magát!

Ma, május utolsó napján befejeződtek a katolikus templomokban az újítosságok is. Mától kezdődőleg esténként már zárva lesznek a templom kapui.

Vasárnapi istentiszteletek. Református templomunkban június hó 2-án a következő lelkészek fognak prédikálni: A Nagytöplomban Uray Sándor lelkész, délután Nagy István főiskolai szénior; a Kistöplomban 9 órakor G. Szabó Gábor lelkész, 11 órakor Szathmáry Károly s.-lelkész; délután G. Nagy Béla hittanhangoló; Kossuth-utcai templomban Nagy Lajos s.-lelkész, délután Babus Gyula hittanhangoló; Ispótyai templomban d. e. Papp József s.-lelkész, d. u. Siető Pál hittanhangoló. Csopókerti imaházban Kovács János vallásoktató lelkész. Homokkerti imaházban Boér Károly vallásokt. lelkész.

A Csokonai-kör közgyűlése. Holnap, vasárnap délelőtt tíz órakor lesz a Csokonai-kör évi közgyűlése a Csokonai-házban (Hatvan utca 23). Az évi közgyűlésnek tartalmát főként a főtitkari jelentés szokott adni, amelyben az idén is, mint már évek óta, Szávay Gyula ragyogtatja az óriási tollának ékességét. De ez alkalommal nemcsak a Szávay Gyula lendületesnek ígérkező beszámolója vonzza a tagokat, hanem érdekli a tisztújítás és a választmány kiegészítése is. A régi tisztviselőket valószínűleg egyhangulag fogják újra megválasztani, kivált Geresi Kálmán elnök mellett készülő megleghangú bizalom nyilvánulni, aki már öt cikluson keresztül viselte az elnöki tisztséget. Nagyobb mozgalom csak a választmányi tagok körül fog megindulni, mert 15 helyre 18 név van jelölve, úgy hogy két jelöltnek a választmányból ki kell maradnia.

Öngyilkosság Derecskén. A derecskei főszolgabíró telefonon jelentette a derecskei királyi ügyészségnek, hogy József József 58 éves földműves felakasztotta magát és meghalt.

Eltűnt kis fiú. A rendőrségben bejelentették, hogy Gorzós Lajos 4 éves kis fiú édes apjának János-utca 12. szám ajatti lakásáról eltűnt. Eltűnésakor pepita kabátot és fekete nadrágot viselt. Különös ismeretű jele: kezek, szőke arcu, növényben van, élénk beszédű.

A honvéd zenekar Debreczenben. A budapesti első honvédzenekar fenntartásához tudvalevőleg az első honvédkerület négy ezrede járul. Ennek fejében újabb szokás szerint a zenekar minden évben megítogatja az egyes ezredet és néhány napon át részvételi öket a katonazene örömeiben. Mint értesülünk, ez évben Debreczenben kezd meg vidéki vendégszerelését. Június hó 20-án érkeznek Debreczenbe Bachó István karmester vezetésével a zenekar tagjai, akik az ezreddel, esténként pedig terület tartanak és a vendéglőkben fognak hangversenyezni.

Dr. Oetker sütőpor. A budapesti tavaszi vásár alkalmával, mely legutóbb a Vigadóban tartatott meg, kiváló napilapjaink, mint a Pesti Hírlap, Budapesti Hírlap, Az Újság, — Neues Pester Journal, Pester Lloyd stb a ma már az egész világon jó hírnévnek örvendő Dr. Oetker-féle Bardeni (Wien mellett) sütőporgyár kiállításáról a legszebben emékeztek meg. A kiállítás izlées rendezése felől különösen a hölgyvendégek fejezték ki elragadtatásukat s szívesen fogadták a gyár tulajdonosa által átnyújtott próbacsomagokat és vénykönyveket. Dr. Oetker készítményei nálunk is állandó helyet biztosítottak maguknak minden háztartásban.

Díjkuglizás a finác kuglizóban. Június hó 1., 2., 3., 4. 5-ik napjain díjkuglizás lesz a finác-kuglizóban. A verseny kuglizás naponként 5 órakor kezdődik, a piac-utcai posta épületben. A versenyen vendégek is szívesen láttatnak. Három dobás 20 fillér.

Meglopott kereskedő. Salzer Péter Csapó-utcai kereskedő üzletéből eddig ismeretlen tettes egy dara b30 korona értékű sötétkeű női szövet ruhaaljat ellopott.

Számtalan orvos úgy a bel-, mint a külföldön saját gyermekét táplálja a már majdnem egy félszázad óta a legjobban bevált tápszerrel, a Nestlé-féle gyermeklisztel, mely tisztán leszedetlen alpesi tejet tartalmaz. — Hogy mindenkinek alkalma legyen e készítményt kipróbálni, a Nestlé-társaság, Wien, I., Biberstrasse 11, e lap olvasóinak ingyen küld mintadobozaikat és érdekes orvosi röpiratokat «a gyermeknevelésről.» Az eredeti dobozok, melyek a gyermeknek körülbelül 25 étkezésre elegendők, minden gyógyszerárban és droguériában kaphatók 1 korona 80 fillérért dobozoként.

Fényképezési cikkekől nagy raktárt Horovitz Zsigmond papíráru üzlete: Piac-utca 12., Csapó utca sarkán.

Fényképezési készülékek műkeveleők részére. Ajánljuk mindenkinek, aki a fényképezést, ezt az elsőrangú, szép sportot megakarja tanulni, hogy úgy fényképező gépet, mint hozzávaló cikkeket az 1854. év óta fennálló elősmert, régi, jónévű A. Moll. cs. és kir. udvari szállító cégtől, Wien, I., Tuchauben 9., szeresse be és kérje e cégnek illusztrált árjegyzékét, melyet készséggel megküldenek mindenkinek.

Kálnai Lipót izlet felosztása alkalmával megvásárolt sérvköltők, hasköltők, gumiharisnyákat olcsó árban számítja Vilárius Sándor külföldön tanulmányozott keztyű- és kötszerész-mester. Debreczen, Piac-u. 16. Alföldi palota épületében, József királyherceg-utcaival szemben.

Magyar Messenger Boy választat. Telefon nappal 612, — éjjel 11—30.

4000 darab Luszer köpeny ékezett minden színben és fagonban — már 10 koronától kezdve RÓZSA J. ALOS vezetése alatt álló Divat Áruházba. (Alföldi Takp. palota), mosó Delén pongyolák 9 korona — Kosztümekek, elegáns kalapok most már leszállított árban

Nyugdíjas ember pénzbeszedőül felvétetik cím a kiadóhivatalban.

Jóírású leány kiadóhivatalunkba felvétetik. Könyvelésben jártas előnyben részesül.

Beförtek a gőzcukorkagyárba.

Munkában a kasszafurók

Debreczen, június 1.

A babaképezde mellett levő gőzcukorkagyárban az elmúlt éjjel vakmerő betörők jártak és az irodában levő Wertheim-szekrényből 39000 korona készpénzt elloptak.

Ma reggel jelentette be a betörést a gőzcukorkagyár igazgatója, Feith Sándor. Nyomban kiszállt a helyszínén a rendőrség és tüzetesen megállapította a betörés elkövetésének módjait.

A rendőrség megállapította, hogy a tettes a földszinten a kapu melletti ablakon mászott be az épületbe és így a lépcsőháza jutván, felment az emeletre és ott az iroda bezárt ajtaját feszítővással benyomta. Hogy a Wertheim-szekrény külső ajtaját miképpen nyitotta ki, azt megállapítani nem lehetett, mert a Wertheim-szekrényen az erőszaknak semmi nyoma nem látszanak. A belső tresort középső pántját a tettes az irodában talált csavarhuzóval feszítette le, mely csavarhuzót a rendőrségi helyszíni szemle alkalmával megtalálták. Minden jel arra mutat, hogy a tettes a helyzettel teljesen ismerős egyén lehetett.

A rendőrség ilyen irányban kezdte meg a nyomozást.

SALVATOR

kiváló bar- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjain Ikitünő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvizemeskedőkben és gyógyszertárakban SCH ILTES AGOST Sanyo-Lipocai Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf utca 8.

BENEDEK LÁSZLÓ az uzsorások áldozata

Debreczen, június 1.

A bűn útjára sodort szerencsétlen fiatal ember, Benedek László, mint tegnapi számunkban már megírtuk, a debreczeni királyi ügyészség fogházában van. Ma reggel olyan hírek kerültek forgalomba, hogy a család biztosítékot kíván letenni, hogy ennek fejében az ügyészség helyezze szabadlábra Benedeket. Ez azonban nem felel meg a valóságnak. A letartóztatott fiatal ember védője, dr. Freund Jenő ügyvéd, akihez e kérdésben felváltó látszólag fordulunk, ezzel a kasszikus kijelentéssel szolgált a szabadlábra való helyezés hírére vonatkozólag:

— Benedek László az ügyészség fogházában sokkal tisztességes környezetben van, mint volt idekint, amikor még szabadlábon volt.

Tény az, hogy a szerencsétlen, könnyelmű fiatal embert az őt körülvevő rossz környezete sodorta a bűnbe. Értjük ezalatt azokat, akik korlátoltságára és erkölcsi beszámíthatatlanságára spekulálva, az anyagi zűlés és sülyedés lejtőjét igyekeztek a számára elősegíteni.

Benedek László uzsorások karmába került és ezek jutatták a börtönbe. Csak szólni lehet ezt a szerencsétlen fiatal embert, akinek egész viselkedése azt mutatja, hogy beszámíthatatlan, hogy nagyfokú morálisan inszultív szenved. Erről különben több orvosi bizonyítvány is tanuskodik. Az egyiket dr. K. Szalay Béla orvos állította ki róla, amikor egy ízben megvizsgálta a szerencsétlen fiatal embert. Egy másik orvosi bizonyítvány, amely Benedek László erkölcsi és elméleti beszámíthatatlanságáról tanuskodik, a múlt évben Zágrábban kelt. Ugyanis Benedek Lászlót édesanyja kiadására a múlt év nyarán besorozták katonának, és katonai orvosi vizsgát kellett tennie, ahol az 5. számú «Freiberr von Neuway» nevet viselő várúzer ezred állományában szolgált. Azonban folytonos fejfájás miatt viselkedése miatt rengeteg kitüntetésért várta reá fellebbvalói részéről. A tulságosan élénk temperamentumu fiatal ember öngyilkosságot kísérelt meg és sérüléseivel a zágrábi katonai kórházba szállították, ahol hetekig gyógykezelték. Az ottani katonai orvosok Benedek egész viselkedéséből azt a meggyőződést merítették, hogy teljesen beszámíthatatlan az agyban a potánál fogva a katonai szolgálatra képtelen és ilyen értelmű orvosi bizonyítványjal hazabocsájtották Benedeket, aki a múlt év novemberében jött haza végleg Debreczenbe.

Itthon csakhamar felújította régebbi ismeretségeit és újabb ismeretségeket is szerzett az egyébként jó fellépésű fiatal ember. Mindennapos tett az éjjeli mulatóhelyeken, ahol természetesen nem igen szokták kutatni, hogy a mulató és költséges ember honnan és milyen uton szerezte a pénzt és a mulatóhelyeken nem ritkák az olyan «jó szívű» emberek sem, akik a kiköltekezett embert «szívesen» kísérik egy kis költséggel.

Ilyen emberek társaságába keveredett Benedek László. Ha már most ehhez hozzávesszük azt a körülményt is, hogy e közben megismerkedett egyik egészen fiatal és csinos

orfeumhölgygyel — a debreczeni származású Rozári Rozsnyai Gabival, — akkor nem is kell kommentár ahhoz, hogy az ilyen környezetben megindult erkölcsi és anyagi zűlés hova vezet.

Ismétéljük: uzsorások, még pedig veszedelmes uzsorások karmába került Benedek László, akinek pillanatnyi pénzzávarait és apróbb erkölcsi gyöngéit valóságos zsenialitással használták ki a maguk javára az őt körülvevő kisebb és nagyobb kaliberű uzsorások.

Hennel-tesivérek váltói.

1912. január óta Hennel Oszkár Debreczenben szolgáló honvéd 7000 koronás váltót íratott alá Benedekkel és ehhez csatlakozott a Hennel-cs. I. ad másik tagja, Hennel Loránt is, aki két ezer és ötezer, tehát együtt szintén 7000 koronát íratott vele alá. A felmerült ténykörülmények szerint azonban kizárt dolog, hogy Hennelék 2000—2500 koronájánál több hitelt nyújtotnak volna Benedek Lászlónak. Ezt bizonyítják a dr. Freund Jenő ügyvéd birtokában levő különféle részletelmervények, melyeket dr. Freund Jenő az ügyészséghez beadott jelentéséhez becsatolt. Az uzsorások működési módzatainak egyik világos bizonyítéka a következő nyilatkozat, melyet Hennel Sámuel fia Arany János-utcai rezstöng cég hivatajos levélpapírosán állított ki Hennel Loránt:

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy Benedek László ur által kipozsátott, özv. Benedek Ignáczné urnó által elfogadott, tulajdonomban levő 5000 korona értékű váltót 1912. február 25-ikéig el nem helyezem, sem fel nem mutatom, sem el nem beszélem, (érdekes és jellemző, hogy ezen utóbbi négy szót a nyilatkozatból utóbb törölték, de azért olvasható), s ha ezen ígéretemet megszegném, úgy kijelentem, hogy Benedek László urtól semmi követelése sem nincs. Kelt Debreczenben, 1912. január 25-én.

Hennel Loránt.

Világos, hogy aki tisztességes és a törvény által megengedett kamatról ad kölcsön valakinek pénzt, az ilyen kikötést nem csinál. Az a kikötés tulajdonképpen azért kellett, hogy a pénzkölcsönök tisztességtelen műveléseit leplezze el. Erre következett az a kikötött négy szó, mely igéri, hogy a pénzkölcsönöző ezt az ügyletet senkinek el nem beszéli. Jól tudta azt a nyilatkozatot író Hennel Loránt, hogy az ilyen módon kötött váltómanipulációkról nem jó beszélni.

Goldstein bodegás.

Goldstein Herman bodegásnak a Wiener-palotában, a Piac-utcán van az üzlete. Benedek László nemrég 60 korona értékű pezsgőt és aszurbort vásárolt Goldsteintől és a 60 koronás értékében az élelmes bodegás egy 500 koronás váltót vett Benedektől. Ha ez nem uzsora, akkor Goldstein Hermann bodegás a legkorrektebb jellemű ember a világon.

A dolog meséjéhez tartozik még az is, hogy Benedeknek pénze lévén szüksége, a Goldsteintől vett pezsgő- és borkészletet eladta Rozner A. kávésnak 25 korona készpénzért. — Goldstein, hogy a világ számára port hintsen, formális szerződést kötött Benedekkel, hogy ezzel azt bizonyítsa, miszerint a pezsgőket és borokat Benedek tőle bizományba vette. Ha ez nem csalás, akkor Goldstein Hermann bodegás a becsületrend nagykeresztjét érdemli meg.

Többen is vannak még az uzsorá-

sok, akiknek nyilvánosságra való hurcolása közérdek és ezért ezekre még majd visszatérünk.

Bűnügyi feljelentés Hennelék ellen.

Dr. Freund Jenő ügyvéd a vizsgálati fogságban levő Benedek László édesanyjának nevében a fentebb említett két Hennel ellen bűnügyi feljelentést adott be ma a debreczeni királyi ügyészséghez és ebben a kézenfekvő adatok felsorolása mellett indítványozza Hennel Loránt és Hennel Oszkár ellen az 1883. évi 25. t.-c. 13. §-ába ütköző és 2. §. szerint minősítő uzsora vétség megállapítását. Benedek László többi megröntöi ellen is készül a bűnügyi feljelentés.

KOSSUTH az ellenzék nevében.

Tárgyalják a véderőt.

Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése.

Nagyon fontos ülése volt ma a magyar képviselőháznak. Kossuth Ferenc az egyesült ellenzék nevében ma terjesztette elő azokat a kérvényeket, amelyek alapján a békes kibontkozás és a parlament munkaképességének a helyreállítása kívánható lenne.

Lukács László miniszterelnök válasza nem sok reménységgel kecsegtette a békere. Nagyon is valószínű, hogy a harc újra megkezdődik, de most már a kormány szemben találja magát az egész egyesült ellenzékkel.

Az ülés.

Gróf Tisza István ejnök fél tízenegy óraker nyitja meg a képviselőház ülést. Bejelenti, hogy pártközi megállapodás szerint a képviselők fizetéséből negyven koronát felelősségben a véres sztrájk áldozatainak, felelősségben az ár vzikárosultak javára ajánlottak fel.

Hegedűs Kálmán az állandó igazoló bizottság nevében a Lukács László és Tranquovszky Sándor mandátumait 3 hónapra igazoltnak jelenti ki.

Ezután felolvassák az interpellációs könyvet.

Tisza István bejelenti, hogy Kossuth Ferencnek engedélyt adott a napirend előtti felszólalásra.

Kossuth beszéde.

Általános és nagy figyelem közepette emelkedik szólásra Kossuth, botjára támaszkodva.

Körvonajozza azokat az okokat, amelyek a szövetséget baloldali pártok és együttes akcióra indították. A véderő mindig általános surlódásoknak volt a tárgya, holott törvényeink szerint önjelölő hadsereghez volna jogunk. A magyar nemzeti követelések úgy szólván abszolút nem juthattak eddig érvényre a hadseregben. Újabb áldozatot csak akkor hozhat a nemzet, ha éjdozatokkétsége méltánylásra fog találni.

Szívesen hozzájárul a véderő reformjásához, ha a törvényes kötelezettségeknek eleget fognak tenni. Tovább már tarthatatja ez az állapot, hogy mindig csak mi adjunk, de cserébe semmit sem kapjunk. Egy év óta nincs már munka a parlamentben. Ez készítette az ellenzék, hogy a békes kibontakozásra megkeresse az utat.

Kossuth ezután sorba előterjesztette a békepontokat, amely szerint az egyesült ellenzék követeli:

A választói jog ismeretes reformját;

A közjogi sérelmek kiküszöbölését a véderőjavaslatokból.

Az egyesült ellenzék hozzájárulna egy olyan rövid fejratu provizóriumhoz, amely tartalmazná az összes szociális előnyöket.

Kéri a kormányt és az egész parlamentet, hogy szíveleljék meg az ellenzék bekefelleteit.

Lukács válaszol

Lukács köszönetet mond Kossuthnak féradozásaiért. Nem is tartaná ilendőnek, ha most az első hallásra érdemben vélaszolna a Kossuth előterjesztéseire. Azt azonban már most is kijelenti, hogy a Kossuth által előterjesztett bekefelletelek több része ajapos változtatásra fog szorulni. Azt azonban már most is szintén kijelentheti, hogy minden időpocsékolás kiküszöbölésével, rövidesen fog érdemi leg válaszolni az előterjesztésekre, a mi semmiesetre sem hátráltatja a parlament munkáját.

A Ház ezután áttért a véderőjavaslatok tárgyalására.

Ostfy Lajos beszéjt a reformok eljelen. HHatározati javaslatokat ad be az önálló hadsereg felállítására érdekében.

Ejnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után.

Szünet után Novák János interpellál a horvát sertésszállítás ügyében. A többi interpelláció elmaradt.

Megállapítják a hétfői ülés napirendjét, amelyen a véderőjavaslatok tárgyalása szerepel. A múlt ülés jegyzőkönyvének a hitelesítése után a Ház mai ülése véget ért.

Csür-csavar a kormány.

Veszélyben a béke!

Fővárosi tudósítónk távirata.

Veszélyben a béke ismét. Kossuth Ferenc ma előterjesztette a baloldali pártok javaslatát, melyre nézve a kormány a sajtóiroda útján a következőket teszi közzé:

Kossuth Ferenc ma előterjesztette a baloldali pártok javaslatát, melyben a békes kibontakozást célzó proposíciókat összefoglalták. Megállapították, hogy az ellenzéki javaslatok a többség oldalán nem keltettek kedvező benyomást. Az előterjesztett formában sem a választójogra, sem a véderőreformra vonatkozó javaslatok nem megfelelők. A vájasztóreformra vonatkozó ellenzéki javaslat azt mutatja, hogy ezek a proposíciók nagyon is felületes módon készültek, amint azt csak néhány napi előkészítés után másképp nem is lehet. A véderőreformra vonatkozó rész pedig a végzetes rezolúciós politika feltémasztása, ennek visszautasítása eseten pedig egy szerencsétlen provizórium indítványozása, mely provizórium továbbra is napirenden tartaná a katonai kérdéseket, melyeknek nyugvópontja juttatása pedig oly nagy érdekében állana Magyarország számára. A kormány mindenesetre meg fogja vizsgálni az ellenzék javaslatait, tárgyalási alapon fogja visszautasítani azt, amit azokból vissza kell utasítani, amit azokból vissza kell utasítani; a béke pedig azon fog megfordulni, hogy az ellenzék mennyire nyújt teret a mógosításoknak.

Igy csür-csavar a kormány. Mind ezekből világosan megállapítható, hogy a kormánynak nincs komoly bekezdéke. Az egyesült ellenzék pe-

SZOBRÁNC Gyógyfürdő Ungmegyében

Glaubersós, hideg, kénes, sós víz. Gyomor- és májbetegnek magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 15-től június 1-ig. Utóidény: szeptember 1-től szeptember 15-ig 30 százalék árengedménnyel a lakásoknál.

Ez a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint ivógyógyvíz biztos segínyt nyújt gyomor- és májbetegnek a hasi pangásoknál, makacs székrekedésnél, emésztésnél, oldólag hat, májbetegnek, epehólyag és epevezetékre oldólag hat. Vértórási betegségek, húdások, gutaütési tühamoknál vérvonólag, felszívólag hat, csúszos és köszvényes bántalmaknál e kör okozta érési termékekre, elrakódásokra az izületekben, azok oldására, kiküszöbölésére hat. Kővérség, szivvelhajtás ellen, cukorbetegségeknek, vesebajoknak úgy a cukormentes és lehérválást gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, csontszut kedvezően osztalja. Görvélykő- és daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártya izzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönfélébb makacs idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasúti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek **Ungvár**, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek **Nagymihály**, honnan kényelmes bérkocsin 1 és fél óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy nagy láda 40 üveggel 20 kor., kis láda 20 üveggel 11 kor. A víz a vasúton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások: „Szobránc gyógyfürdő igazgatóságának Szobránc gyógyfürdő” címzendők. Posta- és távirat-állomás helyben. A fürdő igazgató-orsója: **Russay Gábor Lajos dr.** A fürdő igazgatófőnöke.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak

Egy szelvényt lehet szalonruhához 20. — Kéret, színtűz, felhőszőrével, turisztalódnent, szelvény-áramlat stb. gyári árákon káld mint megbízható és azolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. Az előnyök, a melyeket a magavevő élvez, ha szövetvásárlását közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári áron rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelőcsőbb árak. Óriási választék. Miniatűr, figyelmeztető kiegészítő, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen irise árban.

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt irodahelyiségét és raktárát a gyártelepre helyezte át. Debreczen, Kétmalom-utca 4. sz.

Thurzófűred

A déli Szepességnek egy remeke, ősi fenyvesek közepette. Vasúti állomás Gölnicz-bánya, 572 m. Posta és távirat helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, szabad-, nap- és tófürdők, vilnyozás és masszázs.

Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, nyígyesere és más egyéb bajok ellen.

Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárás.

Kitűnő konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30, július elejétől 6 heti tartózkodás után 30 százalék árengedmény.

Szobák egész idényre olcsó átalányárban bérelhetők.

Állandó fürdőorvos: Dr. Fanzler Lajos. Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

CLIMAX

nyerszalajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.

Magasnyomású nyerszalajmotorok 15-160 lóerőig :: erőig ::

legelőcsőbb és legmegbízhatóbb üzemeltetők. Üzemeltetés költségtől 1-2 fill. Állandóan zavartalan üzem. Pénzügyi felügyelet nélkül! Egy szerű kezelés! Sok száz gép ázomben!

Bachrich és Társa betétitársaság motorgyári fiéktelepe Budapest, Szabadság-tér 17/00

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOT kevesebb a gond,
II-SZOT kevesebb munka,
III-SZOT kevesebb munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi fűedéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyárjuk az eddig dr. Aschebrandt szabadalmát képzett **REZKENPORT** és **BORDÓI PORT** i. Kérjen ingyen és bérmentve leírást **FORHIN**-gyártól BUDAPEST VI. Váci-út 93.

Nagyszálloda

GRAND HOTEL BERLIN BUDAPEST, VI., Révay-utca 10. szám Andrassy-ut mellett. TELEFON 137-90. Szobák 2 K 60 fillértől feljebb. 140 minden modern kényelemmel berendezett szoba. Központi fűtés, Lift, Vacuumlaener.

Miért Ne fogadjunk el Má-à-ást!!!

csak Óriás FEDÁR Cipőcrém-et?

Mert Szép fényt ad

Mert Elegnás tölse a lábbeli

Mert puhán tartja

Mert Nem rongálja

Mert Vizhatlanná teszi a bőrt

Mert a legkényesebb izlést kielégíti és

Mert egy Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz **30 fillér**-ért ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság**

BUTOROK, szőnyegek legolcsóbban beszerezhetők Weisz Gyula-nál Széchenyi-u 19. Telefon 918. butorok részlete is kaphatók.

H NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szővegyes csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre vagy tükörkép és butor, a mai napról fogva oly olcsón lesz eldől, hogy mindenkinek saját érdekére, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Keiser Salamon. Telefon 685.

BUTOROKAT könyvberendezéseket raktáron tart Balint József-asztalos (Csapó) Berek-utca.

OLLÁ és mindennemű gummi különlegességek óriási választékban Schön Sándornál, Piac-utca 14. Csapó-utca sarok, a Bika-szállóval szemben.

FÉNYKÉPEZŐ GÉPEK gyári árban kaphatók Horvitz Zsigmond papíráru üzletében, Piac-Csapó-utca sarkán.

Rwiatkowszky Gyula

lazatos mester

Debrecen, Hunyadi-u. 1. sz.

KÉSZIT: Vas- és rézbutorokat, sodrony ágybefételeket, csillárokat, átalakításokat és tisztítást a legpontosabban és jutányos árak mellett.

Mindennemű javítások szakszerűen és olcsón készíttetnek.

BALATONFÜRED

gyógy- és tengerfürdő ZALA MEGYÉBEN. Posta, táirda, telefon helyben.

Fürdőidény május 26-tól szept. hó végéig.

Javallatok: Szívbetegségek, érelmeszesedés, vérszegénység, görvéllykór, csusz, köszvény, a légzőszervek hurutos bántalmái, gyomor- és bélhurut, idült obstipáció- maj- és lepbántalmak, női bajok és idegbántalmak.

Gyógyeszközök: Természetes, szénsavas fürdők Sós-, fenyő-, tó-, nap- és legfürdők. Ivókúra, savó- és szőlőgyógymód. Gyógytorna és orvosi masszázás. — Szorakozásról gondoskodva van. Gyógyterem, olvasóterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok lombos park, fenyvesliget, térizene, naponként színelőadások, hetenkint tanemulatság, sétacsolnakázás, kirándulások, lawn-tenniz. VASUTI ÁLLOMÁSOK: A BALATONMELLEKI VASUTON: BALATONFÜRED, a DÉLI VASUTON: SIÓFOK. hajón BALATONFÜREDRE. Vasuti szezonjegyek 33 és fél százalék kedvezményei menettérti jegyek. LAKÁSMEGRENDELÉSEK előleg beküldése mellett Lingl Valérián fürdőigazgatóhoz intézendők.

A balatonfüredi dus lithiumos ásványvíz mely mint étrendi víz igen kedvelt, tisztulása a fürdőigazgató-ság által történik. Prospektus kívánatra díjmentesen küld a fürdőigazgatóság.

Porol Fest Tisztít

SZÖVET ÉS CSIPKEFÜGGÖNYÖKET, STÓROKAT, DIVÁNYVÉDŐKET

ÁGY- ÉS ASZTALTERITŐKET stb.

HRABÉCZY E. D. Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő r.-társaság.

Vizvezeték,

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett készíti Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítik. Házak évi jókarban tartásá csekély díjazásért elvállalom.

Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15.

MOLL-FÉLE Seidlitz-Por.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmunkásabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléshez készvény, csusz és a meg-hűlés egyéb következményeivel legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökerekes gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

es. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidáru üzlete (Városház épület)

Szalag, csipke, keztü, ritikül, arcfátyol harisnya és

párisi ujdonságokban

Gyomorgörcs, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitünőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
Debreczen.

Főranu hölgyek legkedvencebb szépítőszere a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arccrème és mert hirneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító. A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. Bár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindennemű kiütések. A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill Margit-puder 1 K. 20 f. Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD

KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grész Nagy Ferenc, Jóna és Jóna é. g., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barbóc Zsigmond H-Bécszárnyban Eressey Gábor gyógytárakban.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épülelfa, deszka és cserépkereskedése Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak. Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzze be.